

Det är aldrig försent att lära nytt

Carol Dweck är professor i psykologi vid University of Stanford och har bland annat skrivit boken *Mindset - Du blir vad du tänker*.

Centrala frågeställningar i boken är; *Har du en statisk eller en dynamisk syn på ditt lärande? Kan jag lära nytt, eller är det för sent att lära nytt?*

Med en statisk syn tänker du att intelligensen är oföränderlig, antingen är du smart eller så vill du framstå som smart och det är meningslöst att anstränga sig mer...

Med en dynamisk syn tänker du att intelligensen är föränderlig och kan utvecklas. Jag vill lära mer och mer. Jag triggas av hinder och gillar utmaningar.

Carol Dweck menar att hjärnan är plastisk, att den är som en muskel som arbetar bättre och bättre ju mer du tränar den. Varje gång du arbetar hårt och med att lära dig något nytt, formar din hjärna nya nervkopplingar. Det innebär att du över tiden faktiskt blir smartare och smartare.

Kanske har du hört talas om att du behöver lägga ner 10 000 timmar för att bli riktigt bra på något, exempelvis simning, hjärnan är inget undantag.

Ett exempel kommer från försvarets tolkskola. Ett antal individer skulle utbildas i nya språk. Förkunskapen och språkbegåvningen hos individerna varierade. En del kunde mer än ett språk innan de påbörjade utbildningen, medan några andra endast kunde sitt modersmål. Innan utbildningen startades fotograferades deltagarnas hjärnor.

Under ca fyra-fem månader intensivtränades personerna i olika språk. Efter utbildningen fotograferades deltagarnas hjärnor igen. Det visade sig att hjärnorna hos de som hade en lägre språkbegåvning från början växte mest.

En vanlig föreställning är att vi föds mer eller mindre intelligenta vilket avgörs i tidig ålder och präglar oss under hela vår uppväxt. Antingen är jag smart eller så är jag det inte. Skulle jag som osmart lyckas prestera över min kapacitet blir det ofta bedömt som en tillfällighet.

Enligt en dynamisk syn utvecklas min hjärna hela tiden. Jag prövar, jag lär nytt, jag prövar igen, lär och inhämtar ny kunskap hela tiden.

Vilken syn har du på dig och ditt lärande? Tror du att du kan lära mer och lära nytt, eller tänker du att det är för sent?

Jag tänker att jag prövar, reflekterar och lär nytt hela tiden. För mig är livet ett enda stort lärande och att det aldrig är försent att lära nytt!

Susanne Bertelsen